

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 12 sierpnia 2008 r.

w sprawie programu „PATENT PLUS – wsparcie patentowania wynalazków”

Na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W ramach programu „PATENT PLUS – wsparcie patentowania wynalazków”, zwanego dalej „programem”, mogą być:

1) dofinansowane lub refundowane koszty niezbędne do przygotowania zgłoszenia patentowego w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej oraz w procedurze międzynarodowej, procedurach regionalnych lub procedurze krajowej do urzędu patentowego państwa innego niż Rzeczpospolita Polska, w tym również czynności rzeczownika patentowego;

2) finansowane zadania związane z ułatwianiem pozyskiwania partnerów do komercjalizacji wynalazków oraz dofinansowane szkolenia i upowszechnianie wiedzy o ochronie własności przemysłowej.

2. Finansowanie zadań ze środków finansowych na naukę, pochodzących z innych źródeł niż budżet państwa może nastąpić w przypadkach szczególnie ważnych dla realizacji polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa i odbywa się na zasadach określonych w rozporządzeniu, z uwzględnieniem celu i sposobu wydatkowania wskazanego przez podmiot przekazujący te środki.

3. Warunkiem ubiegania się o refundację kosztów na zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jest dokonanie zgłoszenia w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

1. Minister właściwy do spraw nauki, zwany dalej „ministrem”, przyznaje w ramach programu środki finansowe:

- 1) jednostkom naukowym,
- 2) uczelniom,
- 3) akademickim inkubatorom przedsiębiorczości,
- 4) centrom transferu technologii,
- 5) centrom doskonałości,
- 6) parkom technologicznym,

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 216, poz. 1596).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484 oraz z 2007 r. Nr 115, poz. 795.

- 7) konsorcjom naukowo-przemysłowym,
 - 8) podmiotom działającym na rzecz nauki,
 - 9) fundacjom wspierającym transfer technologii i przedsiębiorczość, posiadającym siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej,
- zwanym dalej „uprawnionym podmiotem”.
2. W ramach programu, środki finansowe na realizację zadań określonych w § 1 ust. 1 pkt 1 mogą być przyznane jednostkom, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, które dokonały zgłoszenia wynalazku wspólnie z innymi podmiotami.

§ 3.

1. Środki finansowe przyznaje się na podstawie wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.
2. Wnioski składa się w urzędzie obsługującym ministra w dwóch egzemplarzach dwa razy w roku w terminie do dnia 31 marca lub do dnia 30 września.
3. Wniosek o przyznanie środków finansowych składa kierownik uprawnionego podmiotu lub osoba upoważniona do jego reprezentowania.
4. Wniosek może dotyczyć dofinansowania kilku zadań wymienionych w § 1 ust. 1.
5. Wniosek jest oceniany przez zespół powołany na podstawie art. 30 ust. 1 lub zespół powołany na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki, zwany dalej „zespołem”.
6. Do oceny są kierowane wyłącznie wnioski kompletne, spełniające wymagania formalne określone w rozporządzeniu. Wniosek niekompletny zwraca się wnioskodawcy wraz z zawiadomieniem o przyczynach zwrotu i o możliwościach uzupełnienia wniosku w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia jego otrzymania.

§ 4.

Przy ocenie wniosku uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) możliwość komercjalizacji wynalazku, na uzyskanie ochrony patentowej którego będzie udzielane dofinansowanie;
- 2) możliwość zastosowania wynalazku przez przedsiębiorców mających siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) współmierność kosztów do zakresu zadań objętych wnioskiem, w tym cel i rodzaj planowanych zadań oraz planowana ilość osób do przeszkolenia;
- 4) zaplecze techniczne i kadrowe zapewniające prawidłową organizację szkoleń;
- 5) dostosowanie tematyki szkolenia do celów programu,
- 6) wskaźnik liczby zgłoszeń wynalazków wnioskodawcy lub liczba udzielonych patentów, liczba wdrożeń opatentowanych wynalazków, a także historia zgłoszeń wynalazków pochodzących z jednostki wnioskującej o dofinansowanie lub refundację;
- 7) możliwość uzyskania dla gospodarki dochodów z zagranicy ze sprzedaży lub opłat licencyjnych z tytułu wykorzystywania praw własności przemysłowej, objętych wnioskiem o dofinansowanie z programu;

- 8) dotychczasową współpracę wnioskodawcy z przedsiębiorcami w celu komercjalizacji rozwiązań opracowywanych w jednostce naukowej.

§ 5.

1. Ocena wniosku zawiera propozycję przyznania środków finansowych na zadania realizowane w ramach programu i ich wysokości lub propozycję odmowy ich przyznania oraz uzasadnienie tej propozycji.
2. Zespół przedstawia ministrowi propozycje finansowania poszczególnych zadań.

§ 6.

1. Wysokość przyznanych środków finansowych nie może być wyższa od określonej we wniosku.
2. Wysokość przyznanych środków finansowych może wynosić do 90% planowanych kosztów realizacji zadań w ramach programu.
3. Uprawniony podmiot zapewnia środki własne w wysokości co najmniej 10 % planowanych kosztów realizacji zadań w ramach programu.
4. W przypadku projektów realizowanych w konsorcjum naukowo-przemysłowym co najmniej 10% planowanych kosztów realizacji zadań stanowią środki własne podmiotu wiodącego konsorcjum, wskazanego w umowie o jego utworzeniu.

§ 7.

Wnioski pozytywnie zaopiniowane przez zespół, w których proponowana wysokość dofinansowania ze środków finansowych na naukę przekracza kwotę 1 mln złotych, są kierowane do oceny właściwej komisji Rady Nauki.

§ 8.

Minister na podstawie oceny wniosków wydaje decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania środków finansowych na zadania realizowane w ramach programu.

§ 9.

1. Środki finansowe przyznane na zadania realizowane w ramach programu są przekazywane uprawnionemu podmiotowi, na podstawie umowy określającej warunki realizacji, finansowania i rozliczenia wykonanych zadań, zwanej dalej „umową”.
2. W przypadku zadań, których realizacja w ramach programu jest planowana w okresie dłuższym niż rok, dofinansowanie jest przekazywane w ratach.
3. Wzór umowy jest opracowywany w urzędzie obsługującym ministra i przekazywany uprawnionemu podmiotowi.
4. Uprawniony podmiot, w przypadku otrzymania środków finansowych na realizację zadań w ramach programu, dołącza do umowy:
 - 1) zaświadczenie uzyskane z banku, w którym jest prowadzony rachunek bieżący, o posiadaniu na tym rachunku środków finansowych w wysokości niezbędnej do

realizacji zadań lub o jego zdolności kredytowej w zakresie wymaganych środków własnych;

- 2) zaświadczenia uzyskane z właściwego urzędu skarbowego o niezaleganiu z wpłatami z tytułu należności budżetowych;
 - 3) zaświadczenia uzyskane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
 - 4) w przypadku konsorcjum naukowo-przemysłowego – umowę o utworzeniu konsorcjum, która wskazuje podmioty tworzące konsorcjum oraz dokonuje opisu podziału zadań związanych z ich realizacją w ramach programu.
5. Umowę podpisaną przez kierownika i głównego księgowego uprawnionego podmiotu składa się w terminie nie dłuższym niż miesiąc od dnia otrzymania decyzji o przyznaniu środków finansowych na zadania realizowane w ramach programu. Niezachowanie tego terminu uważa się za rezygnację uprawnionego podmiotu z przyznanych środków finansowych.
6. Zmiana warunków określonych w umowie może być dokonana na wniosek uprawnionego podmiotu, złożony nie później niż 3 miesiące przed terminem zakończenia realizacji zadań, określonym w umowie.

§ 10.

Rozliczenie środków finansowych przekazywanych uprawnionemu podmiotowi na zadania realizowane w ramach programu jest dokonywane na podstawie raportów rocznych i raportu końcowego.

§ 11.

1. Uprawniony podmiot składa z realizacji zadań w ramach programu raport roczny, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia, w dwóch egzemplarzach w terminie do dnia 31 marca następnego roku, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy.
2. Raport roczny z realizacji zadań w ramach programu podlega sprawdzeniu pod względem zgodności wykonywania zadań z kosztorysem i harmonogramem, dołączonymi do umowy.
3. W przypadku odstępstw od kosztorysu i harmonogramu wykonywanych zadań raport roczny jest kierowany do oceny przez zespół.
4. Ocena, o której mowa w ust. 3, powinna zawierać propozycje dotyczące:
 - 1) kontynuacji finansowania;
 - 2) wstrzymania lub zmniejszenia dalszego finansowania;
 - 3) odstąpienia od umowy oraz ewentualnego zastosowania kar umownych.

§ 12.

Niezłożenie w terminie raportu rocznego lub zamieszczenie w raporcie nieprawdziwych informacji stanowi podstawę do wstrzymania przez ministra dalszego finansowania oraz może spowodować odstąpienie od umowy i żądanie zwrotu wypłaconych środków finansowych.

§ 13.

1. Uprawniony podmiot składa z realizacji zadań w ramach programu raport końcowy, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia, w dwóch egzemplarzach w terminie 60 dni od dnia zakończenia realizacji projektu.
2. Raport końcowy podlega ocenie zespołu. W przypadku gdy dofinansowanie ze środków finansowych na naukę przekracza kwotę 1 mln złotych, raport podlega ocenie właściwej komisji Rady Nauki.
3. Minister, na podstawie oceny raportu końcowego z realizacji zadań w ramach programu uznaje umowę za:
 - 1) wykonaną;
 - 2) wykonaną, z wezwaniem do zwrotu środków finansowych wykorzystanych nieprawidłowo lub zapłacenia kar umownych;
 - 3) niewykonaną w całości lub w części, z równoczesnym wezwaniem do zwrotu środków finansowych wykorzystanych nieprawidłowo i do zapłacenia kar umownych.
4. Na podstawie oceny raportu końcowego z realizacji zadań w ramach programu minister dokonuje rozliczenia umowy.
5. Minister zawiadamia uprawniony podmiot o rozliczeniu umowy.
6. Środki finansowe przyznane na realizację zadań w ramach programu wykorzystane niezgodnie z umową podlegają zwrotowi na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra wraz z odsetkami, naliczonymi w odniesieniu do środków finansowych przekazanych na podstawie umów, zgodnie z warunkami określonymi w tych umowach.

§ 14.

1. Uprawniony podmiot ponosi odpowiedzialność za prawidłowe wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań w ramach programu, zgodnie z umową.
2. Minister może dokonywać kontroli przebiegu realizacji zadań oraz prawidłowości wydatkowania środków finansowych przyznanych na zadania realizowane w ramach programu.

§ 15.

1. Należności finansowe wynikające z rozliczenia środków finansowych przyznawanych na realizację zadań w ramach programu umarza się, jeżeli wystąpi jedna z następujących przesłanek:
 - 1) dłużnik został wykreślony z właściwego rejestru, a odpowiedzialność za długi nie przeszła na osoby trzecie;
 - 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
 - 3) zostały zastosowane umorzenia w ramach zawartego układu z wierzycielami dłużnika;
 - 4) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub umorzył postępowanie upadłościowe.

2. Minister, na uzasadniony wniosek dłużnika lub z urzędu, może umorzyć należność finansową w całości lub w części, odroczyć termin spłaty lub rozłożyć spłatę na raty, jeżeli wystąpi jedna z następujących przesłanek:

- 1) wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu zawarcia umowy, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej;
- 2) wystąpiły ważne okoliczności losowe niezależne od dłużnika;
- 3) jest to uzasadnione ryzykiem naukowym wynikającym z charakteru wykonywanych zadań.

3. Spłata należności finansowej odroczonej lub rozłożonej na raty następuje na podstawie umowy zawartej z dłużnikiem.

§ 16.

1. Środki finansowe przyznane w ramach programu uprawnionemu podmiotowi, będącemu przedsiębiorcą, stanowią pomoc *de minimis*, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379/5 z 28.12.2006).

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona uprawnionemu podmiotowi będącemu przedsiębiorcą, jeżeli wartość brutto tej pomocy łącznie z wartością innej pomocy *de minimis*, otrzymanej w okresie obejmującym rok kalendarzowy i poprzedzające go dwa lata kalendarzowe, nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 200 000 euro, a w przypadku przedsiębiorców transportu drogowego 100 000 euro.

§ 17.

Na podstawie rozporządzenia nie może być udzielona pomoc *de minimis* uprawnionemu podmiotowi będącemu przedsiębiorcą, który jest:

- 1) w trudnej sytuacji ekonomicznej, w rozumieniu przepisów wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw³ lub
- 2) w trakcie restrukturyzacji przeprowadzonej z wykorzystaniem pomocy publicznej.

§ 18.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

³⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C z 01.10.2004, str. 2-17).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ustanowienia programu „Patent Plus – wsparcie patentowania wynalazków” zostanie wydane na podstawie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.).

Środki finansowe na naukę na dofinansowanie zadań związanych ze wsparciem patentowania wynalazków zostały po raz pierwszy przyznane w 2007 r. w ramach podobnego programu utworzonego na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 lipca 2007 r. ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 115, poz. 795) ustanowienie tego programu przez Ministra powinno nastąpić w drodze rozporządzenia.

Rozporządzenie dotyczy programu, którego główne cele to:

- 1) zwiększenie liczby międzynarodowych zgłoszeń patentowych pochodzących z jednostek naukowych mających siedzibę w Polsce poprzez dofinansowanie lub refundowanie kosztów niezbędnych do przygotowania zgłoszenia patentowego, w tym również czynności rzecznika patentowego;
- 2) intensyfikacja komercjalizacji wynalazków - ułatwianie pozyskiwania partnerów do komercjalizacji wynalazków oraz dofinansowanie szkoleń i upowszechniania wiedzy o ochronie własności przemysłowej.

Szczegółowa analiza danych statystycznych dotyczących zgłoszeń patentowych w kraju i zagranicą oraz udzielonych na ich podstawie patentów pozwala stwierdzić, że ochrona polskiej własności przemysłowej jest niewystarczająca. Stanowi to podstawę do podjęcia interwencji państwa w tym zakresie w postaci ustanowienia przedmiotowego programu.

Jednym z podstawowych celów programu ogłaszanego niniejszym rozporządzeniem jest zwiększenie świadomości naukowców w zakresie znaczenia ochrony patentowej i jej wpływu na proces transferu technologii. Cel ten może zostać osiągnięty dzięki zlikwidowaniu barier natury kompetencyjnej poprzez dofinansowanie w ramach zadania wymienionego w § 1 ust. 1 pkt 2 szkoleń i upowszechniania wiedzy o ochronie własności przemysłowej, a także likwidacji barier finansowych w postaci dostępnego wsparcia w ramach programu.

Środki finansowe na uczestnictwo w programie będą przyznawane na podstawie wniosków, składanych przez podmioty uprawnione.

Wnioski będą oceniane przez powołany w tej sprawie zespół.

Środki finansowe na uczestnictwo w programie będą przyznawane decyzją ministra, a przekazywane na podstawie umowy określającej warunki finansowania, realizacji i rozliczenia uczestnictwa w programie, która zostanie zawarta między ministrem a uprawnionym podmiotem.

Wstępna opinia o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej:

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

O środki finansowe na naukę przeznaczone na uczestnictwo w programie mogą ubiegać się jednostki naukowe w rozumieniu ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki oraz jednostki działające na rzecz współpracy między nauką i gospodarką w zakresie objętym programem (np. centra transferów technologii), jak również uczelnie.

2. Konsultacje społeczne

Rozporządzenie w ramach konsultacji społecznych zostanie skierowane do następujących instytucji i organizacji:

- 1) Urzędu Patentowego RP,
- 2) Polskiej Akademii Nauk,
- 3) Polskiej Akademii Umiejętności,
- 4) Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego,
- 5) Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych,
- 6) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 7) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
- 8) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 9) Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej,
- 10) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- 11) Konfederacji Pracodawców Polskich,
- 12) Business Centre Club,
- 13) Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Środki finansowe, które będą przyznawane na podstawie rozporządzenia, są każdego roku ujmowane w budżecie państwa, w części 28 – Nauka, będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw nauki.

W ramach środków będących w dyspozycji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczna alokacja na program wyniesie 5 000 000 zł.

4. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się istotnego wpływu regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny.